

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNJI SEMESTAR

Historija istočnih filozofija II (FIL FIL 108; 3 P, 3 S; ECTS 6)

Prof. dr. sc. Nevad Kahteran, redovni profesor

Naziv predmeta i šifra

Predmetni nastavnik

Saradnik

-

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Islamska filozofija Značenje i koncept filozofije u islamu i rana povijest islamske teologije i počeci filozofske problematike (S.H. Nasr & Oliver Leaman, eds., <i>History of Islamic Philosophy</i>)
2.	Istočna i zapadna islamska skolastika: a) Rani islamski filozofi na Istoku (al-Kindī, al-Fārābī, Ibn Sīnā/Avicenna, Muhammed ibn Zekerijjā' ar-Rāzī, Braća čistote/Ihwānu-s-Safa', Ibn Miskewejh, Ebū Hāmid al-Gazzālī) b) Islamski filozofi u al-Andalusu (Ibn Masarra, Ibn Bādždža/Averroes, Ibn Tufejl, Ibn Rušd, Ibn Seb'īn, Ibn Khaldūn) (M. Sharif, H. Corbin, H. Daiber i drugi)
3.	Protuslovljje između al-Gazzālijeve i Ibn Rušdove/Averroesove filozofije: sukob mišljenja u svjetlosti vjere i razuma (razmatranje središnjih pitanja dva <i>Tahāfuta</i>) (D. Bučan)
4.	Alfarabi i utemeljenje islamske političke filozofije (M. Mahdi) Nauka o državi i povijesti (Ibn Haldūn) Politički aspekti islamske filozofije (C.E. Butterworth)
5.	Uvod u sufiju tradiciju ('Ajn al-Kudāt al-Hamadānī, Šihābu-d-Dīn Suhrawardī i iluminacionistička tradicija – hikmetu-l-išrāk, Ibn 'Arabī i ideja »jedinstva u mnoštvu« - al-wāhidija) (S.H. Nasr & M. Aminrazavi; M. Lings)
6.	Predstavnici kasnije islamske filozofije (et-Tūsī, Mīr Dāmād, Mullā Sadrā Shirāzī) i ši'itska duhovnost (H. Corbin)
7.	Jevrejska filozofska tradicija u islamskom kulturnom svijetu (Saadiah Gaon al-Fayyumi, Ibn Gabirol, Judah Halevi, Maimonides, Rabbi Levi ben Gershon/Gersonides) (L.E. Goodman)
8.	Provjera znanja studenata
9.	Moderne interpretacije islamske filozofije na Zapadu (H. Hanafi)
10.	Suvremena islamska filozofija (O. Leaman)
11.	Islamska misao u Bosni i Hercegovini Abdullah-efendija Bošnjak, Tumačenje dragulja Poslaničke mudrosti (R. Hafizović) Hasan Kafija Pruščak (A. Ljubović & F. Nametak)
12.	Derviški redovi u Bosni i Hercegovini (Dž. Ćehajić)
13.	Filozofija S. H. Nasra (W.C. Chittick)
14.	Historija islama u njemačkoj misli: od Leibniza do Nietzschea (Ian Almond) Novi orijentalisti: postmoderna predstavljanja islama od Foucaulta do Baudrillarda (Id.)
15.	Suvremeni predstavnici islamske i uporedne filozofije (Esposito & Voll)

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja sukladno ZOVO KS 42/13:

- **Polusemestralni pismeni: 25 %;**
- **Završni semestralni pismeni: 25 %;**
- **Prisustvo na nastavi: 30 %; i**
- **Seminarski rad i prezentacija istog: 20 %.**

(Navesti učešće u ocjeni (%) po elementima koji ulaze u ocjenu (npr. aktivnost, seminarski radovi, eseji, prezentacije, kvizovi, polusemestralna provjera znanja i sl. i završni ispit)

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

Po završetku redovnih zimskih i ljetnih ispitnih rokova, kao i poslije jesenjeg ispitnog roka, rezultati ispita objavljaju se na WEB stranici Fakulteta.

Rezultati ispita moraju biti objavljeni po svim segmentima vrednovanja znanja studenata, u skladu sa Zakonom i Odlukom Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta.

Zbog zaštite privatnosti, rezultati ispita ne smiju se objavljivati po imenima studenata nego pod brojem indeksa.

Naziv predmeta i šifra
Predmetni nastavnik
Saradnik

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

ESTETIKA II, FIL FIL 207
prof.dr. Sulejman Bosto

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Mijena umjetničkih praksi i promjena estetičke paradigme
2.	Od teorije lijepog kao teoriji iskustva istine u umjetničkom djelu
3.	Umjetnost u moderni i kriza epohe
4.	Umjetnost kao spoznaja i kao kritika
5.	Mimesis i konstrukcija
6.	»Entkunstung der Kunst« (Adorno)
7.	Umjetnost i avangardni izazovi
8.	Provjera znanja studenata
9.	Umjetnost i tehnika. Umjetničko djelo u dobu njegove tehničke reproducibilnosti (W. Benjamin): od fotografije do filma. Gubitak aure.
10.	Umjetnost, društvo, politika i kultura
11.	Riječ, slika, zvuk, tijelo i interakcija umjetničkih praksi
12.	Od pikturalnog do vizualnog
13.	Postmoderni preokret i estetika performativne umjetnosti
14.	Nove forme estetske produkcije i estetske recepcije
15.	Umjetnost u epohi masovne kulture i kriza svijeta
16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na zvršnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

(50% učešće u diskusiji i dolazak na nastavu i polusemestralni ispit, 50% završni ispit)

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra

ETIKA I FIL FIL 107

Predmetni nastavnik

prof. dr. Jasmina Babić-Avdispahić

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	O pojmu i podjeli etike
2.	Tri ose moralnog promišljanja
3.	Aristotelovo etičko učenje.
4.	Etika prirodnog zakona i prirodnih prava
5.	Kant i kontraktualizam
6.	Utilitarizam
7.	Feministička etika
8.	Provjera znanja studenata
9.	Postmoderna etika
10.	Primjenjena etika i bioetika
11.	Izazovi novih reproduktivnih tehnologija
12.	Abortus i eutanazija
13.	Ekoetika- etika prirode
14.	Buduće generacije i globalna pravda
15.	Profesionalna etika. Etika nastavnštva
16.	Završni ispit za studente I II ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA: (Ukupan broj bodova 100- 10 bodova zadaće, 10 bodova polusemestralni test, 30 bodova esej, 50 bodova završni ispit)

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra

ETIKA I FIL FIL 107

Predmetni nastavnik

prof. dr. Jasmina Babić-Avdispahić

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Aristotel: <i>Nikomahova etika</i>
2.	Aristotel: <i>Nikomahova etika</i>
3.	Aristotel: <i>Nikomahova etika</i>
4.	Mill: <i>Utilitarizam</i>
5.	Mill: <i>Utilitarizam</i>
6.	Kant: <i>Zasnivanje metafizike morala</i>
7.	Kant: <i>Zasnivanje metafizike morala</i>
8.	Provjera znanja studenata
9.	Kant: <i>Zasnivanje metafizike morala</i>
10.	Etički relativizam
11.	Etički naturalizam
12.	Etički subjektivizam
13.	Etički intuicionizam
14.	Diskusija o eseju na zadatu temu
15.	Diskusija o eseju na zadatu temu
16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

ONTOLOGIJA II/2, FIL FIL 305

Naziv predmeta i šifra

Predmetni nastavnik

Saradnik

prof. dr. Sulejman Bosto

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Filozofija egzistencije i njezini struktturni pojmovi (modusi bitka egzistencije; egzistencija i granična situacija, egzistencija i transcendencija; duhovna situacija vremena) /Karl Jaspers/
2.	Filozofska antropologija i obnavljanje pitanje o čovjeku /Rothaker/
3.	Ontologija i antropologija i novi antropološki modeli /M. Scheler, H. Plessner, A. Gehlen
4.	Kritika ontologije kao filozofije posljednjeg uteviljenja i okret ka ontologiji društvenog bitka: filozofija kao kritička teorija društva (Frankfurtska škola)
5.	Dijalektika prosvjetiteljstva /Horkheimer, Adorno
6.	Negativna dijalektika i mišljenje u modelima /T.W.Adorno/
7.	Filozofski diskurs moderne i apologija moderne /J. Habermas/
8.	Provjera znanja studenata
9.	Aspekti nove fenomenologije (fenomenologija percepcije, rehabilitacija tjelesnosti, životni svijet) /M-Merleau-Ponty, B.Waldenfels/
10.	Transformacija filozofije i »jezički okret« u ključu transcendentalno-jezičkog pragmatizma /Karl-Otto Apel/
11.	Teorija komunikacijskog djelovanja /J. Habermas
12.	Osnovni problemi filozofske hermeneutike: pojam hermeneutičkog iskustva i problem razumijevanja / Hans-Georg Gadamer/.
13.	Apofantički i hermeneutički logos i problem jezika (jezik kao bitak koji se može razumjeti). /Hans-Georg Gadamer/
14.	Promjena paradigmi: postmoderno mišljenje versus moderna /Lyotard, Derrida, Rorty.../
15.	Postmoderno znanje i filozofija (aspekti: kriza uma, »decentriranje subjekta«, zbilja i privid, svijet kao simulacrum, apologija slučajnog, »kraj povijesti«, kriza povijesnog i prirodnog svijeta).
16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na zvršnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

(50% učešće u diskusiji i dolazak na nastavu i polusemestralni ispit, 50% završni ispit)

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA FILOZOFIJU

Naziv predmeta i kod: Filozofija za djecu, FIL FIL 416

Semestar (ljetnji) i broj bodova:; 1 sat predavanja i 1 sat seminara; ECTS 4

Trajanje: II. semestar (I. godina II. ciklusa)

Tip kolegija: predavanja i seminari

Status predmeta: izborni (unutarnja i vanjska lista)

Cilj predmeta: osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student u zimskom semestru što temeljiti uvede u curriculum koji obuhvata djecu od 6 do 16 godina koji je razvio profesor Matthew Lipman i, k tomu još, cilj je osposobiti studente da predaju *Filozofiju za djecu* kako bi mogli usmjeriti i izvježbati učenike za autonomno, kritičko i kreativno mišljenje, razvijanje domišljatosti u kreativnosti i razvijanje misaonih vještina kroz dijalog.

Ishodi:

- polaznici razumiju koncept kritičkog i kompleksnog mišljenja;
- polaznici razumiju i razlikuju vještine mišljenja;
- polaznici ocjenjuju proces i ishod radionice filozofije za djecu;
- polaznici razumiju i vrednuju različite pristupe filozofiji za djecu;
- polaznici samostalno osmišljavaju i realiziraju radionice zasnovane na filozofiji za djecu.

Sadržina predmeta: projekat razvijanja razigranog i imaginativnog istraživanja kroz dječiju književnost, dječiju psihologiju, te kroz kritičnu i inkluzivnu pedagogiju, uobziruje dječiju znatiželju i tendenciju da postavljaju duboka i suštinska pitanja "imaginativnog filozofiranja", odnosno vježbe racionalnog razmišljanja u najranijem djetinjstvu (7., 8. i 9. razred osnovne škole), priječeći ono iracionalno u adolescenciji. *Filozofija za djecu* je shvatljiv i regularan plan i program unutar kojeg se djeca vježbaju da steknu analitičke i logičke vještine kroz filozofska kazivanja i pripovijesti.

Ovaj program filozofskog obrazovanja postiže značajne uspjehe u raznim zemljama, a isti bi mogao voditi poboljšanju dječijih sposobnosti i vratiti smisao obrazovanja i izvježbati učenike za kritičko i kreativno mišljenje (razvijan je preko 30 godina u preko 35 zemalja kao što su: USA, UK, Kina, Japan, Australija, Brazil... a prakticira se u preko 60 zemalja). Za uspjeh ovog programa nužno je da se izvrše pripreme kao što su lokalizacija programa i obrazovanja predavača koji će izvoditi program, naravno, uz potporu akademske zajednice. Također, ovaj predmet može spriječiti daljnji pad morala i nasilja u našim društvima, kroz povećanje samopoštovanja samih učenika i intenziviranje etičkog ponašanja među njima. Jer, isti stavlja naglasak na društvene i emocionalne vještina tijekom vremena, kao i kognitivne sposobnosti, potom povećanje respeksa za druge, otvorenosti, razboritosti u i izvan učionica.

Dječije filozofiranje je slobodno od kulturoloških i društvenih stereotipa i srazložno tomu svježe, originalno i imaginativno i ono im pomaže da razvijaju vlastito razmišljanje i percepciju. Prezentacija apstraktnih i logičkih koncepata u multimedijalnom okruženju potiče kreativno i logičko razmišljanje i filozofski prijedlog svjetske kulture mira kao ključa za svjetsku stabilnost, progres i miroljubivu koegzistenciju. Ovo je skrajnje

efikasno u razvitku zaključivanja, jednom od glavnih ciljeva podučavanja *filozofije za djecu* uz upotrebu edukacijskih instrumenata, dijaloški nastavni metod (forma sokratovskog dijaloga), te znanje osnova dječje psihologije, koja pruža normative dječijeg razvjeta i metodične izvođenja nastave filozofije.

Program obuke sa praksom u osnovnim i/ili srednjim školama:

1. tema

Refleksivni model edukacije. Pojam kritičkog mišljenja. Kompleksno mišljenje. Stimulus i agenda. Zajednica istraživača (Lipman, Dewey).

2. tema

Barijere prema kritičkom mišljenju. Emotivno i kognitivno djelovanje. Vještina slušanja.

3. tema

Odgovor i argument. Zajednica filozofskog istraživanja (McCall). Koncept relevantnosti.

4. tema

Kolbergove faze moralnog razvjeta. Prevazilaženje subjektivizma, dogmatizma i relativizma.

5. tema

Evaluacija filozofije za djecu.

6. tema

Vještina čitanja. Kvadrat pitanje (Cam). Postavljanje i biranje pitanja.

7. tema

Uloga jezika. Idealni jezik u filozofiji za djecu. Vještina definiranja. Ekspertske timovi.

8. tema

Objašnjenje, primjer i argument. Konceptualiziranje argumenta. Standardi koncepta.

9. tema

Principi sokratovskog ispitivanja (Brenifier).

10. tema

Vještina pisanja i interpretacije. Hermeneutika za djecu.

11. tema

Postavljanje ishoda radionice. Blum-Andersonova taksonomija.

12. tema

Osmišljavanje radionica filozofije za djecu.

Preduvjeti za upis predmeta: nema

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Literatura:

- *Anderson L, Krathwohl D (2000). A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives. Abridged Edition;
- *Brenifier, O (2007). La pratique de la philosophie à l'école primaire. Paris: Sedrap;
- *Brenifier O, Tozzi M, Scarantino L, Cristofoli P (2007). Philosophy: A School of Freedom. UNESCO;
- *Brophy, Jere E. (2004). Motivating Students to Learn. Oxon: Routledge;
- *Cam, P (2006). 20 Thinking Tools: Collaborative Inquiry for the Classroom. ACER Press; reprint edition;
- *Dewey, J (1916). Democracy and Education. An Introduction to the Philosophy of Education (1966 edn), New York: Free Press;
- *Dewey, J (1909). How We Think. New York: D. C. Heath & Co.;
- *Đurđica Crvenko (2006.). Priručnik za metodiku nastave filozofije, Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za filozofiju (užbenik iz metodike nastave filozofije – ili temeljem preporuka kolega sa Odsjeka za pedagogiju).
- *Filozofija za otroke: kritično mišljenje, etična raziskovanja Jaz in drugi (Program osnovnoškolskega izobraževanja) (2006.) Učni načrt za izbirni predmet, Ministarstvo za šolstvo in šport, Ljubljana: Zavod RS za šolstvo;
- *Gareth B. Matthews (1980). Philosophy and the Young Child. Harvard Univ. Press;
- *Lipman, M (1980). Philosophy in The Classroom. Temple University Press
- *Lipman, M (2003). Thinking in Education. Cambridge University Press;
- *Lyotard, Jean-François (1988.), *Postmoderna protumačena djeci* (*Le Postmoderne expliqué aux enfants*);
- *Marinković, J. (1981.). Utemeljenost odgoja u filozofiji, Zagreb: Školska knjiga;
- *Marinković, J. (1990) Filozofija kao nastava. Zagreb: HFD;
- *Marinković, J. (2008.). Metodika nastave filozofije. Zagreb: Školske novine;
- *McCall, C (2009). Transforming Thinking: Philosophical Inquiry in the Primary and Secondary Classroom. Routledge;
- *Murris, K and Haynes, J (2000). Storywise: Thinking Through Stories, Dialogue Work;
- * The Art and Craft of Teaching (1984) ed. Gulllette M. M. (Cambridge, Mass. HUP);
- *Prikladni tekstovi za obradu iz dječije književnosti (temeljem preporuka kolega sa Odsjeka za književnosti bh. naroda);
- *Ross Vasta, Marshall M. Haith, Scott A. Miller (2004.). Dječja psihologija. Zagreb: Naklada Slap (užbenik iz dječije psihologije – ili temeljem preporuka kolega sa Odsjeka za psihologiju);
- *Worley, P (2011). The If Machine: Philosophical Enquiry in the Classroom. Continuum;
- *Worley, P ed. (2012). The Philosophy Shop: Ideas, Activities and Questions to Get People, Young and Old, Thinking Philosophically, Independent Thinking Press;

Internet resursi (korisne mrežne stranice: P4C sites - Philosophy for Children):

Thomas E. Jackson, A Guide for Teachers:

<http://www2.hawaii.edu/~jamesmg/p4c/general/guide.pdf>

Metodički ogledi, Vol.19 No.2 (broj posvećen filozofiji za djecu), Hrvatsko filozofsko

društvo, Zadar, 2013 (dostupno na <http://hrcak.srce.hr/metodicki-ogledi>)
<http://www.philosophy4children.co.uk/home/p4c/>;
<http://www.tes.co.uk/teaching-resource/P4C-Philosophy-for-Children-Beginner-Information-Pack-6012085/>;
http://en.wikipedia.org/wiki/Philosophy_for_Children;
<http://www.society-for-philosophy-in-practice.org/index.php/p4c-weblinks>;
<http://www.kinderphilosophie.at/>;
<http://www.brenifier.com/>;
<http://p4c.ru/>;
<http://www.philosophywithchildren.org/>
http://www.skole.hr/vijesti/od-svuda?news_id=2281;
<http://www.philosophywithchildren.org/>
SAPERE (<http://sapere.org.uk/>)
SOPHIA (<http://sophia.eu.org/>)
IAPC (USA) (<http://www.montclair.edu/cehs/academics/centers-and-institutes/iapc/>)
Development Education Centres (<http://www.decsy.org.uk/P4GC/index.html>)
Global Link P4C 'handbook' and website:
Association Québécoise de Philosophie pour Enfants (AQPE);
Philosophy for Children Alberta Association Québécoise de Philosophie pour Enfants (P4C Alberta), etc.

Posljednja promjena nastavnog programa: 06. 02. 2015.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA FILOZOFIJU

Naziv predmeta i kod: Filozofija za djecu, FIL FIL 416

Semestar (ljetni) i broj bodova:; 1 sat predavanja i 1 sat seminara; ECTS 4

Trajanje: II. semestar (I. godina II. ciklusa)

Tip kolegija: predavanja i seminari

Status predmeta: izborni (unutarnja i vanjska lista)

Cilj predmeta: osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student u zimskom semestru što temeljitije uvede u curriculum koji obuhvata djecu od 6 do 16 godina koji je razvio profesor Matthew Lipman i, k tomu još, cilj je osposobiti studente da predaju *Filozofiju za djecu* kako bi mogli usmjeriti i izvježbati učenike za autonomno, kritičko i kreativno mišljenje, razvijanje domišljatosti u kreativnosti i razvijanje misaonih vještina kroz dijalog.

Sadržina predmeta: projekat razvijanja razigranog i imaginativnog istraživanja kroz dječiju književnost, dječiju psihologiju, te kroz kritičnu i inkluzivnu pedagogiju, uobziruje dječiju znatiželju i tendenciju da postavljaju duboka i suštinska pitanja "imaginativnog filozofiranja", odnosno vježbe racionalnog razmišljanja u najranijem djetinjstvu (7., 8. i 9. razred osnovne škole), priječeći ono iracionalno u adolescenciji. *Filozofija za djecu* je shvatljiv i regularan plan i program unutar kojeg se djeca vježbaju da steknu analitičke i logičke vještine kroz filozofska kazivanja i pripovijesti.

Ovaj program filozofskog obrazovanja postiže značajne uspjehe u raznim zemljama, a isti bi mogao voditi poboljšanju dječijih sposobnosti i vratiti smisao obrazovanja i izvježbati učenike za kritičko i kreativno mišljenje (razvijan je preko 30 godina u preko 35 zemalja kao što su: USA, UK, Kina, Japan, Australija, Brazil... a prakticira se u preko 60 zemalja). Za uspjeh ovog programa nužno je da se izvrše pripreme kao što su lokalizacija programa i obrazovanja predavača koji će izvoditi program, naravno, uz potporu akademske zajednice. Također, ovaj predmet može spriječiti daljnji pad morala i nasilja u našim društвima, kroz povećanje samopoštovanja samih učenika i intenziviranje etičkog ponašanja među njima. Jer, isti stavlja naglasak na društvene i emocionalne vještina tijekom vremena, kao i kognitivne sposobnosti, potom povećanje respektta za druge, otvorenosti, razboritosti u i izvan učionica.

Preduvjeti za upis predmeta: nema

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se pismeno u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U Silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Literatura:

*Đurdica Crvenko (2006.). Priručnik za metodiku nastave filozofije, Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za filozofiju (užbenik iz metodike nastave filozofije – ili temeljem preporuka kolega sa Odsjeka za pedagogiju).

*Jean-François Lyotard (1988.), *Postmoderna protumačena djeci (Le Postmoderne expliqué aux enfants)*;

*Filozofija za otroke: kritično mišljenje, etična raziskovanja Jaz in drugi

(Program osnovnoškolskega izobraževanja) (2006.) Učni načrt za izbirni predmet, Ministarstvo za šolstvo in šport, Ljubljana: Zavod RS za šolstvo;

*Lipman, M (2003), Thinking in Education, Cambridge University Press;

*Marinković, J. (1981.). Utemeljenost odgoja u filozofiji. Zagreb: Školska knjiga;

*Marinković, J. (1990). Filozofija kao nastava. Zagreb: HFD;

*Marinković, J. (2008.). Metodika nastave filozofije. Zagreb: Školske novine;

*Ross Vasta, Marshall M. Haith, Scott A. Miller (2004.). Dječja psihologija. Zagreb: Naklada Slap (užbenik iz dječje psihologije – ili temeljem preporuka kolega sa Odsjeka za psihologiju);

*Tekstovi za obradu iz dječje književnosti (temeljem preporuka kolega sa Odsjeka za književnosti bh. naroda);

Internet resursi (korisne mrežne stranice: P4C sites - Philosophy for Children)

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA FILOZOFIJU I SOCIOLOGIJU

Ime nastavnika: prof. dr. Damir Marić, redovni profesor

Saradni: Džana Rahimić Bužo, MA

Naziv predmeta i kôd: Platonova filozofija: suvremene interpretacije

Semestar, broj sati i broj bodova: VIII semestar, 1 sat predavanja i 1 sata vježbi,

Trajanje: jedan semestar

Tip kolegija: predavanja i vježbe

Status predmeta: obavezan

Cilj predmeta:

Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa interpretacijama Platonove filozofije nastalim nekoliko posljednjih decenija.

Sadržina predmeta:

Deteljnije će se govoriti o novijim interpretacijama Platonove filozofije, a naročita pažnja će se posvetiti novijim tumačenjima Platonove teorije ideja, epistemologiji, etici, političkoj filozofiji, kozmologiji i nepisanim učenjima.

Studenti su dužni pročitati Platonova djela koja se budu obrađivala na predavanjima i vježbama, kao i prateću sekundarnu literaturu.

Preduvjeti za upis predmeta: položen predmet *Sokratesova filozofija: suvremene interpretacije* iz VII semestra studija.

Način provjere znanja: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a. U silabusima za svaku akademsku godinu precizno će biti prikazani svi oblici provjere znanja i ocjenjivanja, postupak provjere znanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.

Obavezna literatura:

1. Platonovi dijalozi srednjeg i kasnog perioda, a prije svega: *Fedon*, *Država* i *Parmenid* (bilo koje izdanje);
2. W. C. K. Guthrie, *A History of Greek Philosophy*, vol. 4: Plato, The Man and his Dialogues: Earlier Period, Cambridge University Press, Cambridge, 2000 (prvo izdanje 1975); ili prijevod W. C. K. Guthrie, *Povijest grčke filozofije* 4, Naklada Jurčić, Zagreb, 2007;
3. W. C. K. Guthrie, *A History of Greek Philosophy*, vol. 5: The Later Plato and the Academy, Cambridge University Press, Cambridge, 2001 (prvo izdanje 1978); ili prijevod W. C. K. Guthrie, *Povijest grčke filozofije* 5, Naklada Jurčić, Zagreb, 2007;
4. W. D. Ross, *Plato's Theory of Ideas*, Clarendon Press, Oxford, 1951, ili prijevod W. D. Ross, *Platonova teorija ideja*, KruZak, Zagreb, 1998;
5. H. Krämer, *Platonovo utemeljenje metafizike: studija o Platonovu nepisanom učenju i teoriju*

počela, Demetra, Zagreb, 1997:

6. B. Šijaković (ed.) *Agrafa dogmata: Aspekti Platonovog nepisanog učenja*, Luča XX/2 (2003), Nikšić, 2004;

Dodatna i preporučena literatura:

1. G. Fine (ed.), *Plato 1: Metaphysics and Epistemology*, Oxford University Press, Oxford, 1999, poglavlja 5, 6 i 7 (str.143 - 214);
2. R. Kraut (ed.), *The Cambridge Companion to Plato*, Cambridge University Press, Cambridge, 1999, poglavlje 9 i 12 (str. 277 – 310 i 365 – 396);
3. R. J. Fogelin, "Three Platonic Analogies", *The Philosophical Review* 80 (1970), 371 - 382;
4. K. M. Sayre, *Plato's Late Ontology: A Riddle Resolved*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 1983;
5. C. Kahn, *Plato and the Socratic Dialogue: The Philosophical Use of a Literary Form*, Cambridge University Press, Cambridge, 1999, (prvo izdanje 1996), poglavlje 11 (str. 329 - 370)
6. C. Gill & M. M. McCabe (eds.), *Form and Argument in Late Plato*, Clarendon Press, Oxford, 2000, poglavlja 1 i 2 (str. 5 – 78);
7. A. Nehamas, *Virtues of Authenticity: Essays on Plato and Socrates*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 1999, poglavlja 9 i 10 (str. 176 – 223);
8. D. Barbarić, *Ideja dobra: Platonova Politeia VI i VII*, prijevod s filološkim i filozofskim komentarom, Demetra, Zagreb, 1995.
9. G. Fine, "Separation", *Oxford Studies in Ancient Philosophy* 2 (1984), 31 – 87;
10. G. Vlastos, "'Separation' in Plato", *Oxford Studies in Ancient Philosophy* 5 (1987), 187 – 196;
11. G. Reale, *Toward a New Interpretation of Plato*, The Catholic University of America Press, Washington D. C., 2000.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra

Platonova filozofija: suvremene interpretacije, FIL FIL 411

Predmetni nastavnik

prof. dr. Damir Marić

Saradnik

Džana Rahimić-Bužo, MA

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Teorija ideja
2.	Teorija ideja
3.	Teorija ideja
4.	Teorija ideja
5.	Platonova epistemologija
6.	Platonova epistemologija
7.	Platonova etika i politička filozofija
8.	Provjera znanja studenata Esej
9.	Platonova etika i politička filozofija
10.	Platonova etika i politička filozofija
11.	Platonova etika i politička filozofija
12.	Platonova kozmologija
13.	Platonova kozmologija
14.	

	Platonovo nepisano učenje
15.	Najnovije interpretacije Platonove filozofije
16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na zvršnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

(Navesti učešće u ocjeni (%) po elementima koji ulaze u ocjenu (npr. aktivnost, seminarski radovi, eseji, prezentacije, kvizovi, polusemestralna provjera znanja i sl. i završni ispit)

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Završni ispit 50%

Esej 30%

Dolasci na nastavu i aktivno učešće 20%

- Spisak literatura za predmet *Platonova filozofija: suvremene interpretacije* studenti dobiju u printanoj verziji na prvom satu nastave uz priloženi silabus.

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra

_____ Historija filozofije III _____

Predmetni nastavnik

_____ Prof. dr. Samir Arnautović _____

Saradnik

_____ Džana Rahimić-Bužo, MA _____

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Povijesno-filozofska ishodišta Kantove transcendentalne filozofije.
2.	Zadaća kritike metafizike i transcendentalna filozofija.
3.	Prevladavanje dualizma mišljenja u njemačkom idealizmu.
4.	Novi aspekti metafizike subjektiviteta.
5.	Sistem filozofiskog mišljenja i sistema znanja u metafizici.
6.	Povijesnost i subjektivitet.
7.	Hegelovo razvijanje problema identiteta.
8.	Provjera znanja studenata
9.	Kategorija identiteta i mišljenje svijeta.
10.	Pojam slobode kod Schellinga i Hegela.
11.	Pojam filozofije kod Schellinga.
12.	Schellingova percepcija kulture.
13.	Hegelova <i>Fenomenologija duha</i> .
14.	Hegelovo zasnivanje fenomenologije.
15.	Pitanje povijesnosti i konzekvene Hegelove <i>Fenomenologije duha</i> .
16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

--	--

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

(Navesti učešće u ocjeni (%)) po elementima koji ulaze u ocjenu (npr. aktivnost, seminarски radovi, eseji, prezentacije, kvizovi, polusemestralna provjera znanja i sl. i završni ispit)

Završni ispit 50%

Seminarски rad 20%

Dolazak na nastavu 10%

Testovi i permanentno praćenje 10%

Aktivnost 10%

Ukoliko u periodu trajanja ljetnog semestra bude organiziran internacionalni filozofski simpozij smatram da bi za studente bile od velike koristi da prisustvuju i sudjeluju u radu ovog znanstvenog događaja. Imajući navedeno u vidu bit će potrebno obezbijediti kompenziranje prisustva skupu za nastavne sate, a sve s ciljem da studenti u nastavnom i akademskom smislu dobiju bogatiji sadržaj u akademskoj 2015/2016.

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra

_____Historija filozofije I/2_____

Predmetni nastavnik

_____Prof. dr. Damir Marić_____

Saradnik

_____Džana Rahimić-Bužo, MA_____

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Sokratesovske škole: kirenska, kinička i megarska. Aristipos, Antisthenes, Diogenes, Euklides.
2.	Platon: Biografija i bibliografija.
3.	Platon: epistemologija. Znanje kao sjećanje.
4.	Platon: metafizika. Teorija ideja. Ideje i materijalni svijet.
5.	Platon: kozmologija. Demiourgos, svjetska duša, materija, čovjek.
6.	Aristoteles: Biografija i bibliografija
7.	Aristoteles: logika i metodologija. Mjesto logike u Aristotelovoj filozofiji. Kategorije.
8.	Provjera znanja studenata
9.	Aristoteles: prva i druga filozofija (metafizika i fizika). Određenje prve filozofije. Problem supstancije. Odnos teologije i ontologije.
10.	Aristoteles: psihologija. Određenje i vrste duše kod Aristotelesa.
11.	Aristoteles: etika. Šta je vrlina. Etičke i dianoetičke vrline.
12.	Stoicizam: Zenon iz Kitiona. Fizika, etika, logika.
13.	Epikurejstvo: Učenje o atomima. Dobro i зло.
2015.	

14.	Skepticizam: razlozi za uzdržavanje od izricanja sudova. Ataraksija.
15.	Neoplatonizam: Plotinos: Jedno i emanacije Jednog.
16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na zvršnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

(Navesti učešće u ocjeni (%) po elementima koji ulaze u ocjenu (npr. aktivnost, seminarски radovi, eseji, prezentacije, kvizovi, polusemestralna provjera znanja i sl. i završni ispit)

Završni ispit 50%

Seminarski rad 30%

Dolasci na nastavu i aktivno učešće 20%

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra

_____ Historija filozofije I/2 _____

Predmetni nastavnik

_____ prof. dr. Damir Marić _____

Saradnik

_____ Džana Rahimić-Bužo, MA _____

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Aristotelova <i>Metafizika</i> Knjiga I: Svi ljudi teže znanju po naravi.
2.	I: Učešće u iskustvu: životinje i ljudski rod. Ljudski rod, umijeće i promišljanje.
3.	I: Nastajanje iskustva. Umijeće i iskustvo. <i>Što i Zašto</i> . Posjedovanje načela i poznavanje uzroka. Sposobnost poučavanja.
4.	I: Mudrost: znanost o načelima i uzrocima. Mudrost i mudraci. Čuđenje i mudrost. Znanstveno istraživanje prvih počela i uzroka.
5.	I: Znanost o prvim uzrocima. Narav i cilj tražene znanosti.
6.	I: Govor o četiri vrste uzroka. 1. <i>Bivstvo (essentia) i bit</i> , 2. <i>Tvar (materia) i podmet</i> , 3. <i>Počelo kretanja i</i> 4. <i>Cuius gratia</i> .
7.	I: Prvi mislioci i tvarne vrste počela svih stvari. Pratvar i počelo bića. Narav iz koje nastaju sve ostale stvari, a ona, narav ostaje.
8.	Provjera znanja studenata
9.	I: Vrste počela; Teles kaže da je to voda, Anaksimen i Diogen postavljaju da je zrak prvotniji od vode; Heraklit misli da je najveće počelo svih jednostavnih tjelesa u ognju, vatri; Empedoklo dodaje zemlju dok Anaksagora govori kako su počela neograničena.
10.	I: Platonov nauk o idejama. Oblici kao uzroci svim drugim stvarima. Platon i dva uzroka.
11.	Knjiga II: <i>Misao no promatranje istine</i> . Postizanje i promašenje istine. Filozofija – znanost o istini. Postojanje počela; uzroci bića nisu beskonačni.
12.	Knjiga III: Znanost koja je navedena kao znanost koja se istražuje i teškoće u istraživanju. Promatranje rodova uzroka – zadaća je jedne ili više znanosti? Pojedinačno i opće, propadljivo i nepropadljivo.
13.	III: Ono što je najteže istražiti i ono što je najnužnije radi spoznaje istine: <i>da li si bitak i jedno bivstvo bića ili istraživati šta je sam bitak i šta je jedno?</i>
14.	Knjiga IV: Znanost koja promatra bitak kao bitak. Mnogostruka upotreba naziva <i>biće</i> i prva filozofija.

	Zadaća filozofa: moći razmišljati o svim stvarima. Bitak i nebitak, jedno i mnoštvo, mirovanje i kretanje. Postojanje stanovite nepokretne naravi.
15.	Knjiga V: Kako se kaže <i>Počelo?</i> <i>Govor o Uzroku, Načelu, Naravi, Nužnom, Jednom, Biću, Bivstvu, Istom, Oprekama, Priora et posteriora, Mogućnosti, Količini, Kakvoći, Prema čemu, Perfectum, Granici, Po čemu, Raspoloženju, Stanju, Trpnosti, Lišenosti, Imanju, Biti iz čega, Dijelu i Cjelini, Okrnjenom i Rodu, Accidens.</i> Izrada seminarskih radova (zadaća) iz preostalih knjiga Aristotelove <i>Metafizike</i> .
16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

(Navesti učešće u ocjeni (%) po elementima koji ulaze u ocjenu (npr. aktivnost, seminarski radovi, eseji, prezentacije, kvizovi, polusemestralna provjera znanja i sl. i završni ispit)

Završni ispit 50%

Seminarski rad 30%

Dolasci na nastavu i aktivno učešće 20%

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

Po završetku redovnih zimskih i ljetnih ispitnih rokova, kao i poslije jesenjeg ispitnog roka, rezultati ispita objavljuju se na WEB stranici Fakulteta.

Rezultati ispita moraju biti objavljeni po svim segmentima vrednovanja znanja studenata, u skladu sa Zakonom i Odlukom Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta.

Zbog zaštite privatnosti, rezultati ispita ne smiju se objavljivati po imenima studenata nego pod brojem indeksa.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra

_____Historija filozofije II/2_____

Predmetni nastavnik

____Prof. dr. Damir Marić_____

Saradnik

____Džana Rahimić-Bužo, MA_____

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	
	Leibniz: Biografija i bibliografija
2.	
	Leibniz: matematika i filozofija
3.	
	Leiniz: Monadologija
4.	
	Spinoza: Biografija i bibliografija
5.	
	Spinoza: Bog ili priroda. Spoznaja
6.	
	Spinoza: Etika
7.	
	Berkeley: Biografija i bibliografija
8.	Provjera znanja studenata
9.	
	Berkeley: napad na materijalnu supstanciju. Solipsizam i Bog
10.	
	Hume: Biografija i bibliografija
11.	
	Hume: empirizam
12.	
	Hume: uzrok i posljedica
13.	
	Prosvjetiteljstvo
14.	
	Društveni, kulturni i povijesni kontekst nastanka prosvjetiteljstva. Volataire i Rousseau.
15.	
	Ostali važniji predstavnici prosvjetiteljstva. Generalni utjecaj prosvjetiteljstva.

16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
------------	--

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na zvršnom ispit, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

(Navesti učešće u ocjeni (%) po elementima koji ulaze u ocjenu (npr. aktivnost, seminarски radovi, eseji, prezentacije, kvizovi, polusemestralna provjera znanja i sl. i završni ispit)

Završni ispit 50%

Seminarski rad 30%

Dolasci na nastavu i aktivno učešće 20%

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra

_____ Historija filozofije II/2 _____

Predmetni nastavnik

_____ prof. dr. Damir Marić _____

Saradnik

_____ Džana Rahimić-Bužo, MA _____

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	David Hume: <i>Istraživanje o ljudskom razumu</i>
2.	Problem spoznaje u filozofiji Davida Humea. Istraživanje o ljudskom razumu. Moralna filozofija ili znanost o ljudskoj prirodi. Promatranje čovjeka na dva različita načina.
3.	Granice ljudskog razuma.
4.	Odjeljak II: O porijeklu ideja. Podjela duhovnih opažaja: <i>misli ili ideje i utisci</i> . Sve naše ideje (tj. slabiji opažaji) kao kopije naših utisaka tj. življih opažaja.
5.	Odjeljak III: O asocijaciji ideja. O Tri principa veze među idejama: sličnost, dodir u vremenu i prostoru i uzrok i posljedica.
6.	Odjeljak IV: Skeptičke sumnje o djelatnostima razuma. Podjela svih predmeta ljudskog umu u dvije vrste: u odnose ideja i u činjenice. Zaključivanja o činjenicama temelje se na odnosu uzroka i posljedice.
7.	Iskustvo, djelovanje uzroka i posljedice i razumski proces. Podijela zaključaka: demonstrativni i moralni.
8.	Provjera znanja studenata
9.	Odjeljak V: Skeptičko rješenje ovih sumnji. O akademskoj ili skeptičkoj filozofiji kao filozofiji koja nije vezana uz strasti ljudskog duha niti se miješa s nekim prirodnim osjećajem.
10.	Razlika između fikcije i vjerovanja.
11.	Odjeljak VI: O vjerovatnosti. Podijela svih dokaza na demonstrativne i vjerovatne.
12.	Vjerovatnost uzroka i vjerovatnost slučaja.
13.	Odjeljak VII: O ideji nužne povezanosti. Matematičke i moralne znanosti. Moć, sila i energija: nejasne i nesigurne ideje u metafizici. Ideje kao kopije naših utisaka. Misli i osjeti.
14.	Duhovni čin – Volja.

	Definiranje uzroka.
15.	Odjeljak VIII: O slobodi i nužnosti. Odjelci IX, X, XI i XII
16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na zvršnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

(Navesti učešće u ocjeni (%)) po elementima koji ulaze u ocjenu (npr. aktivnost, seminarски radovi, eseji, prezentacije, kvizovi, polusemestralna provjera znanja i sl. i završni ispit)

Završni ispit 50%

Seminarski rad 30%

Dolasci na nastavu i aktivno učešće 20%

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

Po završetku redovnih zimskih i ljetnih ispitnih rokova, kao i poslije jesenjeg ispitnog roka, rezultati ispita objavljuju se na WEB stranici Fakulteta.

Rezultati ispita moraju biti objavljeni po svim segmentima vrednovanja znanja studenata, u skladu sa Zakonom i Odlukom Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta.

Zbog zaštite privatnosti, rezultati ispita ne smiju se objavljivati po imenima studenata nego pod brojem indeksa.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra

Historija filozofije III

Predmetni nastavnik

prof. dr. Samir Arnautović

Saradnik

Džana Rahimić-Bužo, MA

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Immanuel Kant <i>Kritika čistoga uma</i> Ideal čistoga uma. O idealu uopšte. O transcendentalnom idealu. O dokazima spekulativnog uma na osnovu kojih se izvodi egzistencija najvišega bića.
2.	O nemogućnosti ontološkog dokaza za egzistenciju boga. O nemogućnosti kosmološkog dokaza za egzistenciju boga. O nemogućnosti fizikoteološkog dokaza za egzistenciju boga.
3.	Kritika svake teologije zasnovane na spekulativnim principima uma.
4.	O regulativnoj upotrebi ideja čistoga uma. O krajnjem cilju prirodne dijalektike ljudskoga uma.
5.	Transcendentalna teorija o metodu.
6.	Disciplina čistoga uma. Disciplina čistoga uma u dogmatičkoj upotrebi. Disciplina čistoga uma s obzirom na njegovu polemičku upotrebu.
7.	O nemogućnosti da se čisti um koji je u nesuglasici sa samim sobom zadovolji skepticizmom.
8.	Provjera znanja studenata
9.	Disciplina čistoga uma u pogledu hipoteza. Disciplina čistoga uma s obzirom na njegove dokaze.
10.	Kanon čistoga uma. O najvišoj svrsi čiste upotrebe našega uma.
11.	O idealu najvišega dobra kao razlogu koji određuje krajnju svrhu čistotu uma.
12.	O mnenju, znanju i vjeri.
13.	Arhitektonika čistoga uma.
14.	Istorijska čistota uma.
15.	

	Dodaci iz izdanja od 1781. godine
16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitnu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

(Navesti učešće u ocjeni (%)) po elementima koji ulaze u ocjenu (npr. aktivnost, seminarски radovi, eseji, prezentacije, kvizovi, polusemestralna provjera znanja i sl. i završni ispit)

Završni ispit 50%

Seminarski rad 20%

Dolazak na nastavu 10%

Testovi i permanentno praćenje 10%

Aktivnost 10%

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra

Historija filozofije IV

Predmetni nastavnik

prof. dr. Samir Arnautović

Saradnik

Džana Rahimić-Bužo, MA

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Martin Heidegger <i>Bitak i vrijeme</i>
2.	Tubitku sukladno posvjedočenje pravoga moći-bit i odlučnost.
3.	Pravo moći-bit-cijelim tubitka i vremenost kao ontološki smisao brige.
4.	Briga i individualnost. Vremenost kao ontološki smisao brige. Vremenost tubitka i iz nje ponikle zadaće izvornijeg ponavljanja egzistencijalne analize.
5.	Vremenost i svakidašnjost. Vremenost dokučenosti uopće. Vremenost bitka-u-svijetu i problem transcendentalnosti svijeta.
6.	Vremenost prostornosti sukladne tubitku. Vremenski smisao svakidašnjosti tubitka.
7.	Vremenost i povijesnost.
8.	Provjera znanja studenata
9.	Vremenost i unutarvremenskost kao i iskon vulgarnog pojma vremena.
10.	Odudaranje egzistencijalno-ontološke sveze vremenosti tubitka i svjetskost vremena od Hegelova shvaćanja odnosa između vremena i duha.
11.	Egzistencijalno-vremenska analitika tubitka i fundamentalnoontološko pitanje o smislu bitka.
12.	Hans Blumenberg <i>Geneza kopernikanskog svijeta</i>
13.	Blumenbergovo razumijevanje metafizike i nemogućnost njenog ukidanja. Razumijevanje istine.
14.	Blumenbergova hermeneutika.

15.	Metaforičnost izlaganja istine.
16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na zvršnom ispitnu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

(Navesti učešće u ocjeni (%)) po elementima koji ulaze u ocjenu (npr. aktivnost, seminarски radovi, eseji, prezentacije, kvizovi, polusemestralna provjera znanja i sl. i završni ispit)

Završni ispit 50%

Seminarски rad 20%

Dolazak na nastavu 10%

Testovi i permanentno praćenje 10%

Aktivnost 10%

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra

_____ Historija filozofije IV _____

Predmetni nastavnik

_____ Prof. dr. Samir Arnautović _____

Saradnik

_____ Džana Rahimić-Bužo, MA _____

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Mišljenje egzistencije u filozofiji 19. Stoljeća.
2.	Pojam egzistencije kod Kierkegarda. Schopenhauerov pojam svijeta i volje. Simel i recepcija Kantove filozofije u shvatanju egzistencije.
3.	Pojam egzistencije u filozofiji Karla Jaspersa.
4.	Značenje filozofije kod Jaspersa.
5.	Nietzscheova kritika metafizike.
6.	Nietzscheova kritika vrijednosti.
7.	Husserlovo zasnivanje fenomenologije.
8.	Provjera znanja studenata
9.	Kriza evropskih znanosti i transcendentalna fenomenologija.
10.	Heideggerovo zasnivanje fundamentalne ontologije.
11.	Heideggerova kritika metafizike.
12.	Bitak i povijesnost.
13.	Osnovna značenja Gadamerove hermeneutike.
14.	Habermasova kritika moderne.
15.	Fenomenološka ishodišta filozofijskog mišljenja. Fenomenološka kritika moderne. Evaluacija aktivnosti studenata u toku izvođenja nastave.

16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
------------	--

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na zvršnom ispitnu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

(Navesti učešće u ocjeni (%) po elementima koji ulaze u ocjenu (npr. aktivnost, seminarски radovi, eseji, prezentacije, kvizovi, polusemestralna provjera znanja i sl. i završni ispit)

Završni ispit 50%

Seminarски rad 20%

Dolazak na nastavu 10%

Testovi i permanentno praćenje 10%

Aktivnost 10%

Ukoliko u periodu trajanja ljetnog semestra bude organiziran internacionalni filozofski simpozij smatram da bi za studente bile od velike koristi da prisustvuju i sudjeluju u radu ovog znanstvenog događaja. Imajući navedeno u vidu bit će potrebno obezbijediti kompenziranje prisustva skupu za nastavne sate, a sve s ciljem da studenti u nastavnom i akademskom smislu dobiju bogatiji sadržaj u akademskoj 2015/2016. Ž

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA -LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra

Odabrana poglavlja etike FIL FIL 208

Predmetninastavnik

prof.dr. Jasminka Babić-Avdispahić

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Pregled kursa. Kant i savremene kantijanske etičke teorije
2.	E. Tugendhat: Kantovo etičko učenje
3.	E. Tugendhat: Posredovanje etike pravila etikom vrline
4.	E. Tugendhat: Vrline sreće i moralne vrline
5.	O. Höffe: Etika sreće i etika autonomije
6.	O. Höffe: Sreća i umijeće življjenja
7.	O. Höffe: Životni ciljevi i vrline
8.	Provjera znanja studenata
9.	O. Höffe: Sreća i »eutanazija morala«
10.	O. Höffe: Od etike težnje ka etici volje
11.	O. Höffe: Praktični um
12.	O. Höffe: Autonomni um i sloboda volje
13.	O. Höffe: Etika maksima i univerzaliziranje
14.	O. Höffe: Moralno zlo
15.	Završna razmatranja

16.

Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

--	--

PROVJERE ZNANJA

(Ukupan broj bodova 100: 10 bodova zadaće, 10 bodova polusemestralni test, 30 bodova esej, 50 bodova završni ispit)

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra: **Logika sa metodologijom socioloških istraživanja I (Simbolička logika)** FIL FIL 106
Predmetni nastavnik: Profesor dr. Nijaz Ibrulj
Saradnik: Doc.dr. Kenan Šljivo

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Sklop I: Simbolička logika: Logika iskaza Tema 1.Cantorova teorija skupova i moderna logika.
2.	Tema 2.Aritmetička analiza logike. Koncept logičke funkcije i njenog proširenja.
3.	Tema 3. Logička analiza matematike (aritmetike).
4.	Tema 4.Teorija iskaza kao nezasićene funkcije.
5.	Sklop II: Simbolička logika: Logika predikata Tema 5.Koncept predikativnog dijela iskaza.
6.	Tema 6.Opća teorija kvantifikacije –objektne klase / varijable.
7.	Tema 7.Opća teorija kvantifikacije – virtualne klase / varijable.
8.	Provjera znanja studenata
9.	Sklop III: Simbolička logika: Tema 9. Principi i tehnike modalne logika.
10.	Sklop VI: Matematska logika: Tema 10. Logika klasa i logika relacija.
11.	Tema 11. Fuzzy logika.
12.	Sklop V: Metodologija društvenih znanosti Tema 12. Glavne karakteristike “pozitivnog duha” i u djelu Ogista Konta.
13.	Tema 13.Definicija društva prema učenju Džona Stjuarta Mila.
14.	Tema 14. Definicija društva prema Emilu Dirkhemu.
15.	Tema 15. Glavni problemi društvenih nauka po Maksu Veberu. Definicija “Idealnog tipa”.
16.	Završni ispit za studente I. ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

1. prisustvo na nastavi	10%
2. aktivnost	10%
3. seminarski rad	20%
4. polusemestralni ispit	20%
5. završni ispit	40%

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra: **Logika sa metodologijom socioloških istraživanja II (Analitička filozofija)** FIL FIL 409
Predmetni nastavnik: Profesor dr. Nijaz Ibrulj
Saradnik: Doc.dr. Kenan Šljivo

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Tema 1. Linguistics Turn/Wende zum Sprache.
2.	Tema 2. Ideja logike kao calculusa.
3.	Tema 3. Koncep činjenice i koncept varijable.
4.	Tema 4. Znak-značenje-označeno.
5.	Tema 5. Logika jezika kao jezik znanosti.
6.	Tema 6. Tarskijeva konvencija istinitosti iskaza – Konvencija
7.	Tema 7: Koncept logičkog holizma
8.	Provjera znanja studenata
9.	Tema 8. Uvod u oxfordsku filozofiju jezika.
10.	Tema 9. Tri Quineove negativne teze.
11.	Tema 10. Naturalizirana epistemologija i logika.
12.	Tema 11. Davidsonova teorija istine i interpretacije
13.	Tema 12. Davidsonov koncept anomaliskog monizma
14.	Tema 13. Davidsonov koncept intencionalnosti.
15.	Tema 14. Post-analitička filozofija.
16.	Završni ispit za studente II. ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

1. prisustvo na nastavi	10%
2. aktivnost	10%
3. seminarski rad	20%
4. polusemestralni ispit	20%
5. završni ispit	40%

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra: **Teorija spoznaje (Epistemologija)** FIL FIL 308

Predmetni nastavnik: Doc. dr. Kenan Šljivo

Saradnik: nema

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Tema 1. Naivni realizam. Znanstveni realizam. Naturalizam. Pregled glavnih orijentacija u teoriji spoznaje.
2.	Tema 2. Senzualizam. Skepticizam. Solipsizam
3.	Tema 3. Klasični i moderni racionalizam. Transcendentalizam.
4.	Tema 4. Liberarni empirizam. Konstruktivizam
5.	Tema 5. Fizikalizam. Fenomenalizam. Pragmatizam. Marksizam
6.	Tema 6. Internalizam. Eksternalizam. Skepticizam
7.	Tema 7. Struktura znanstvene spoznaje. Savremena teorija znanstvene spoznaje
8.	Provjera znanja studenata
.	
9.	Tema 8. Nova slika znanosti.
10.	Tema 9. Pojam znanstvene paradigmе.
11.	Tema 10. Epistemološki anarhizam. Teorijski i metodološki pluralizam.
12.	Tema 11. Problem regresa i opravdanja/utemeljenja iskustva.
13.	Tema 12. Priroda iskustva.
14.	Tema 13. Znanost i pitanje odgovornosti za budućnost svijeta.
15.	Tema 14. Znanost na nano-skali.
16.	Završni ispit za studente I. ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

1. prisustvo na nastavi	10%
2. aktivnost	10%
3. seminarski rad	20%
4. polusemestralni ispit	20%
5. završni ispit	40%

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016./2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

Naziv predmeta i šifra: **Filozofija jezika 411 FIL FIS 411**

Predmetni nastavnik: Profesor dr. Nijaz Ibrulj

Saradnik: Doc.dr. Kenan Šljivo

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Tema 1. Fregeova kritika “jezika života”. Semantička i strukturalna svojstva prirodnog jezika.
2.	Tema 2. Wittgensteinova teorija jezika kao slike svijeta. Teorija značenja u <i>Tractatusu</i> .
3.	Tema 3. Wittgensteinova teorija jezika kao svijeta jezičkih igara. Teorija značenja u <i>Logičkim istraživanjima</i> .
4.	Tema 4. Karpakov koncept logičke izgradnje svijeta. Prevodjenje objekt jezika u meta jezik.
5.	Tema 5. Semantička i strukturalna svojstva arificijelnog jezika.
6.	Tema 6. Karpakov koncept logičke sintakse jezika. Tarskijeva T-konvencija i strukturalna definicija istinitog iskaza.
7.	Tema 7. Strawsonova teorija logičkih i deskriptivnih kategorija.
8.	Provjera znanja studenata
9.	Tema 8. Austinova teorija performativa i konstativa.
10.	Tema 9. Searleova teorija govornih djelovanja. Intencionalnost i govorno djelovanje.
11.	Tema 10. Davidsonova teorija istine i interpretacije. Interakcija istine i značenja.
12.	Tema 11. Računanje informacijom. Računanje ponašanjem: Algoritam ponašanja. Algoritam donošenja odluka.
13.	Tema 12. Zadehov koncept granulacije lingvističke varijable.
14.	Tema 13: Računanje riječima. Računanje percepcijom. Računanje informacijom.
15.	Tema 14. Kognitivna semiotika i jezik računara.
16.	Završni ispit za studente I. ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

1. prisustvo na nastavi 10%
2. aktivnost 10%
3. seminarski rad 20%
4. polusemestralni ispit 20%
5. završni ispit 40%

VREDNOVANJE ZNANJA STUDENATA

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.

S I L A B U S

AKADEMSKA 2016/2017. GODINA – LJETNI SEMESTAR

SOCIOLOGIJA KULTURE -II, FIL SOC 207

prof. dr. Sulejman Bosto

Naziv predmeta i šifra

Predmetni nastavnik

Saradnik

Sedmica	Nastavna jedinka
1.	Dijalektika prosvjetiteljstva i kultura
2.	Instrumentalna racionalnost, funkcionalizam i informatička epoha
3.	Novi mediji i smrt riječi
4.	Kultura, društvo i individua u srazu oprečnih političkih poredaka modernog doba
5.	Totalitarizam i individualizam u mediju kulture
6.	Kulturni monizam i kulturni pluralizam
7.	Kultura i problem slobode
8.	Provjera znanja studenata
9.	Teorija potreba, potrošačko društvo, masovna kultura kulturna industrija
10.	Alternativne kulture (sub-kultura, kontra-kultura i revolt)
11.	Globalizacija i kultura
12.	Problemi mono i multikulturalizma (kulture između lokalističkog autizma i globalističkog potiranja)
13.	Kultura kao igra
14.	Homo ludens i igra kao simbol svijeta
15.	Tipologija i modeli igre
16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

PROVJERE ZNANJA

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na zvršnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:

(50% učešće u diskusiji i dolazak na nastavu i polusemestralni ispit, 50% završni ispit)

Ontologija I /2 : Uvod u analitičku filozofiju, FIL FIL 206

Ijetni semestar 2017. godine

Redni broj	Nastavne jedinice
1	Frege O smislu i značenji
2	Tipovi zavisnih rečenica i njihova referencijalna vrijednost
3	Generalni termini, pojmovi i klase
4	Predmetnoteorijska pozicija i probem referencije generalnih termina
5	Egzistencija kao predikat
6	Russellove propozicionalne funkcije
7	Vlastita imena i rigidna designacija (Kripke)
8	Glavne teorije referencije vlastitih imena
9	Referencija i stvarnost; referencija i znanje
10	Eliminacija singularnih termina kod Quinea
11	Uklanjanje intenzije kod Quinea
12	Problem radikalnog prevođenja
13	Putnam: mozgovi u bačvi
14	Još jednom o referenciji, zaključna razmatranja

Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i aktivnog učešća u seminarima (20%), ocjene polusemstralnog pismenog ispita (30%) i ocjene završnog pismenog ispita (50%).

Ontologija III /2 : Kritika metafizike nakon de Saussurea, FIL FIL 410

Ijetni semestar 2017. godine

Redni broj	Nastavne jedinice
1	Derridina kritika Husserlove fenomenologije kao metafizike prisustva
2	Gramatologija, ontologija i fonologija
3	Radcliffe-Brown: struktura i funkcija u antropologiji
4	Levi-Straussova strukturalna analiza: fonologija i antropologija
5	Marcel Mauss: sociologija i antropologija
6	Derrida: Struktura, znak i igra u diskursu humanističkih znanosti
7	Materijalizam teorije označitelja i ukazivanje Simboličkog poretku
8	Drugost kao izvlaštenost: politička ekonomija, etnologija i psihanaliza
9	Lacanovo pretumačenje de Saussurea i Freuda
10	Imaginarna konstitucija sopstva
11	Simbolička konstitucija sopstva
12	Ricoeur : Sopstvo i narativni identitet
13	Ipseitet i drugost
14	Ka jednoj drugoj ontologiji?

Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i aktivnog učešća u seminarima (20%), ocjene polusemstralnog pismenog ispita (30%) i ocjene završnog pismenog ispita (50%).

ODSJEK ZA PSIHOLOGIJU

Ime nastavnika i saradnika – dr. Ugo Vlaisavljević, redovni profesor

PREDMET: Epistemologija, FIL PSI 362

Sedmica	Nastavne cjeline/teme
1	Uvod u epistemologiju: određenje svrhe i sadržaja discipline; srodne discipline i oblasti; kratak historijski pregled razvoja; značaj epistemologije za društvene znanosti i psihologiju posebno.
2	Znanje kao opravdano vjerovanje. Problemi opravdanja saznanja i izazovi skepticizma.
3	Nastanak subjekta znanja i rođenje moderne znanosti
4	Prva Descartesova meditacija
5	Perceptivna neizvjesnost i umna znanost (geometrije)
6	Foucaultovo tumačenje rođenja modernog subjekta
7	Chalmers: Uvod u filozofiju znanosti
8	Problemi induktivnog zasnivanja znanja
9	Popperova kritika induktivizma
10	Lakatoševa koncepcija istraživačkih programa
11	Kuhnove paradigme
12	Rosenbergova filozofija društvenih znanosti
13	Pseudoznanstvenost i Volkspsychologie
14	Psihologija kao povlašteno mjesto epistemoloških razmatranja

Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i aktivnog učešća u seminarima (20%), ocjene polusemstralnog pismenog ispita (30%) i ocjene završnog pismenog ispita (50%).

Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo

PREDMET: Književnost i naracija identiteta, FIL KOB 423

Sedmica	Nastavne cjeline/teme
1	Identitet: logička i epistemološka određenja. Poseban značaj lingvističke analize za društvene znanosti
2	Pisanje, naracija i konstrukcija identiteta
3	Devereuxova analiza identiteta u psihanalizi i etnologiji
4	Lyotardovo tumačenje narativne pragmatike u stvaranja kolektivnog identiteta (Kašinahue)
5	Benslama: Etnopsihanaliza i njeno vezivanje identiteta i izvlaštenosti
6	Etnološko poimanje srodničkog identiteta
7	Psihanalitičko poimanje rodnih razlika
8	Said: Identitet i kulturni imperijalizam
9	Devereuxov koncept antagonističke akulturacije
10	Lacanov boromeanski čvor u shvaćanju identiteta
11	Pismo kao simbolička kastracija
12	Lacanovo tumačenje Poeovog „skrivenog pisma“
13	Novije književne prakse dekonstrukcije identiteta
14	Književna kritika kao kritika identitarne ideologije

Konačna ocjena se određuje na osnovu urednog pohađanja nastave i aktivnog učešća u seminarima (20%), ocjene polusemstralnog pismenog ispita (30%) i ocjene završnog pismenog ispita (50%).